

COMPETÈNCIES EN CIRURGIA GENERAL I DE L'APARELL DIGESTIU, 2020-2022

1. Dades Generals

1.1 Unitat promotora / Entitat gestora

Societat Catalana de Cirurgia
Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears
F. InterAc Salut

1.2 Tipologia de l'activitat i modalitat

Curs d'especialització Semipresencial

1.3 Àrea temàtica de l'activitat

- Medicina

1.4 Hores de l'activitat

Hores total del curs: 120 hores formatives + 25 hores de treball final
Nombre total ECTS: 13

1.5 Places

Núm. màxim: 40
Núm. mínim: 15

1.6 Direcció Acadèmica

Director:
Dr. Sebastiano Biondo Aglio
Co-Director:
Dr. Salvador Navarro Soto

2. Dades Acadèmiques del Programa

2.1 Objectius formatius

L'objectiu general és que els alumnes siguin capaços de saber com fer una adequada anamnesi i exploració física davant de les principals patologies de l'àrea de cirurgia general i aparell digestiu. Al igual que tinguin la capacitat de demanar les proves complementàries adients, fent una bona interpretació de les mateixes, que finalment conduiran a la capacitat de poder fer una orientació diagnòstica i una proposta de tractament.

A més de tenir la capacitat de comunicar-se amb el pacient, familiars del pacient i personal sanitari d'una manera empàtica i eficaç. Ser capaços de fer una gestió adequada de les emocions, tant de les pròpies, com de les del pacient i el seu entorn.

Els objectius específics són:

- 1- Saber com fer una anamnesi i una exploració física.
- 2- Conèixer les proves complementàries i la seva interpretació.
- 3- Saber fer una orientació diagnòstica i un diagnòstic diferencial.

- 4- Saber fer una proposta de tractament.
- 5- Saber comunicar-se de manera empàtica i eficaç.
- 6- Saber fer una gestió adequada de les emocions dels pacients, el seu entorn i de les pròpies.

2.2 Resultats esperats

2.2.1 Competències específiques

- Conèixer les generalitats sobre la fisiopatologia quirúrgica
- Saber fer una història clínica correcte: anamnesi i exploració física.
- Tenir els coneixements per poder fer una orientació diagnòstica.
- Poder indicar les diferents opcions terapèutiques de cada cas.

2.2.2 Competències transversals

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.
- Capacitat per aplicar coneixements a la pràctica
- Capacitat per aprendre a aprendre
- Capacitat per adaptar-se a noves situacions
- Capacitat per gestionar equips
- Capacitat per resoldre situacions de conflicte
- Comunicació oral
- Gestió del coneixement
- Habilitat en la presa de decisions
- Habilitat per el tracte interpersonal
- Habilitat per treballar en equip

2.2.3 Sortides professionals

L'actualització en les diferents àrees de coneixement forma part del dia a dia de les especialitats mèdiques i quirúrgiques. S'espera que aquest curs serveixi com a base pel propi desenvolupament professional de l'especialitat quirúrgica de l'alumne.

Aquest curs remarca la importància de la comunicació i de la gestió de les emocions per poder dur a terme la feina, sovint demandant i sota pressió del cirurgià, sense caure en la depressió, el *burnout* i les dependències, patologies cada cop més freqüents en la nostra professió.

A més el fet de que al finalitzar es realitzi una prova d'avaluació per obtenir el diploma afegeix un plus a l'hora de redactar el currículum per buscar feina en acabar la residència, essent un fet diferencial amb el resta de residents que no hagin estat avaluats.

3. Admissió

3.1 A qui s'adreça

Aquest curs està dirigit a Residents MEF de l'especialitat de Cirurgia General i Digestiva. Preferentment haurien de ser residents del 3er al 5è any de residència.

Per tant els requisits seran:

- Llicenciat o Graduat en Medicina i Cirurgia
- Residents MEF de Cirurgia General i Digestiva

3.2 Requisits per l'accés, admissió als ensenyaments i criteris de selecció dels estudiants

- Títol de Llicenciat/Graduat en Medicina i Cirurgia
- Comprovant per part del Cap de servei que està fent la residència MEF de Cirurgia General i Digestiva.
- Ser soci de la Societat Catalana de Cirurgia de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques.

4. Pla d'Estudis

Programa

PRIMER CURS ACADÈMIC

Al llarg dels dos anys acadèmics les classes presencials s'impartiran un dilluns de cada mes durant dues hores.

La primera mitja hora es dedicarà a l'ensenyament de habilitats no tècniques: habilitats comunicatives, lideratge, resolució de problemes, gestió emocional.

La següent hora i mitja es presentaran casos clínics, es faran simulacions, valoració de proves complementàries, orientació diagnòstica i planificació de tractament sobre el temari al que estigui dedicat el mòdul corresponent. Durant aquestes sessions es practicaran les habilitats no tècniques també, la capacitat d'anàlisi i síntesi, portar els coneixements a la pràctica, treball en equip i tracte interpersonal, resolució de conflictes i presa de decisions.

Mòdul 1. PARET ABDOMINAL

1. Habilitats no tècniques. Duració: 30 minuts. **Professor: Dra Neus García Monforte**
Definició de comunicació. Comunicació eficient. Tipus de comunicació. Comunicació oral

Tema 1: Duració: 1:30 hora . Professor: Dr. Carlos Hoyuela

Fisiopatologia quirúrgica, anamnesi, exploració física, orientació diagnòstica i opcions terapèutiques de: Hèrnia ventral. Hèrnies inguinals i crurals. Hematomes i tumors paret abdominal

Mòdul 2. CIRURGIA COLORRECTAL

2. Habilitats no tècniques. Duració: 30 minuts. **Professor: Dra Neus García Monforte**
Com fem una entrevista mèdica. Comunicació oral.

Tema 2: Duració: 1:30 hora Professor: Dr. Pablo Collera

Proctologia. Fisiopatologia quirúrgica, anamnesi, exploració física, orientació diagnòstica i opcions terapèutiques de: Hemorroides. Fissura anal. Abscessos i fístules. Sinus pilonidal.

3. Habilitats no tècniques. Duració: 30 minuts. **Professor: Dra Neus García Monforte**
Practiquem entrevistes mèdiques. Comunicació oral, tracte interpersonal.

Tema 3: Duració: 1:30 hora Professor: Dra Marta Climent

Fisiopatologia quirúrgica, anamnesi, exploració física, orientació diagnòstica i opcions terapèutiques de: Malalties inflamatòries del colon: Colitis ulcerosa. Malaltia de Crohn. Colitis isquèmica. Colitis pseudomembranosa. Colitis per CMV. Diverticulitis.

4. Habilitats no tècniques. Duració: 30 minuts. **Professor: Dra. Neus García Monforte**
Comunicació de males notícies. Comunicació oral, resolució situacions de conflicte.

Tema 4: Duració: 1:30 hora Professor: Dr Ricard Sales

Fisiopatologia quirúrgica, anamnesi, exploració física, orientació diagnòstica i opcions terapèutiques de: Malalties tumorals del colon: Tumors benignes. Poliposi adenomatosa familiar.

Càncer colorectal hereditari no associat a poliposi. Càncer de colon. Càncer rectal. Càncer anal.

Mòdul 3. CIRURGIA D'URGÈNCIES I PACIENT POLITARUMÀTIC

5. Habilitats no tècniques. Duració: 30 minuts. **Professor: Dra Neus García Monforte**
Comunicació. Sistemes representacionals. Tracte interpersonal

Tema 5: Duració: 1:30 hora Professor: Dr. Zoilo Madrazo

Cirurgia d'urgències I. Fisiopatologia quirúrgica, anamnesi, exploració física, orientació diagnòstica i opcions terapèutiques de: Apendicitis aguda. Colecistitis aguda. Sèpsia. Hèrnies de paret abdominal complicades. Sd. Compartimental. Obstrucció intestinal. Diverticulitis aguda.

6. Habilitats no tècniques. Duració: 30 minuts. **Professor: Dra. Neus García Monforte**
Comunicació. Meta-programes i filtres. Com prenem decisions.

Tema 6: Duració: 1:30 hora Professor: Dr. Rodrigo Medrano

Cirurgia d'urgències II. Fisiopatologia quirúrgica, anamnesi, exploració física, orientació diagnòstica i opcions terapèutiques de: Infeccions teixits tous. Isquèmia mesentèrica. Colitis ulcerosa. Hemorràgia digestiva. Pancreatitis aguda. Perforacions intestinals

7. Habilitats no tècniques. Duració: 30 minuts. **Professor: Dra Neus García Monforte**
Comunicació. Tipus d'escolta. Treballar en equip

Tema 7: Duració: 1:30 hora Professor: Dra. Sandra Montmany

Fisiopatologia quirúrgica, anamnesi, exploració física, orientació diagnòstica i opcions terapèutiques del pacient politraumàtic: Escales de gravetat. Valoració inicial: avaluació primària, secundària i terciària. Cirurgia de control de danys. Trauma toràcic. Trauma abdominal. Hematoma retroperitoneal.

Mòdul 4. CIRURGIA DE LA MAMA

8. Habilitats no tècniques. Duració: 30 minuts. **Professor: Dra Neus García Monforte**
Practiquem comunicació de males notícies. Comunicació oral, resolució situacion de conflicte.

Tema 8: Duració: 1:30 hora Professor: Dra Núria Argudo

Fisiopatologia quirúrgica, anamnesi, exploració física, orientació diagnòstica i opcions terapèutiques de: Patologia benigne de la mama: ginecomàstia, tumors benignes mugró i sistema ductal, mastitis, tumors benignes mama, lesions premalignes.

Fisiopatologia quirúrgica, anamnesi, exploració física, orientació diagnòstica i opcions terapèutiques de: Patologia maligna de la mama: carcinoma ductal in situ, carcinoma ocult de mama, càncer de mama multifocal, multicèntric i bilateral, malaltia de Paget, carcinoma inflamatori, tumors malignes infreqüents.

2on CURS ACADÈMIC

Mòdul 6. CIRURGIA ENDOCRINA I METABÒLICA

9. Habilitats no tècniques. Duració: 30 minuts. **Professor: Dra Neus García Monforte**
Intel·ligència. Quantes intel·ligències coneixem? Aprendre a aprendre.

Tema 9: Duració: 1:30 hora Professor: Dr Xavier Guirao

Cirurgia endocrina. Fisiopatologia quirúrgica, anamnesi, exploració física, orientació diagnòstica i opcions terapèutiques de: Tiroides: nòduls, carcinoma diferenciat, carcinoma medul·lar, carcinoma anaplàsic, hipertiroïdisme. Paratiroides: hiperparatiroidisme primari i secundari. Suprarenals: feocromocitoma, hiperaldosteronisme primari, sd. Cushing, incidentaloma, carcinoma.

10. Habilitats no tècniques. Duració: 30 minuts. **Professor: Dra Neus García Monforte**
Què és la intel·ligència emocional. Models. Adaptació a noves situacions.

Tema 10: Duració: 1:30 hora Professor: Dr Alexis Luna

Cirurgia metabòlica. Fisiopatologia quirúrgica, anamnesi, exploració física, orientació diagnòstica i opcions terapèutiques de l'obesitat. Malalties associades. Tractament mèdic. Valoració multidisciplinària. Indicacions i tècniques quirúrgiques: banda gàstrica, gastrectomia vertical, bypass gàstric, derivació biliopancreàtica, switch duodenal.

Mòdul 7. CIRURGIA ESOFAGOGÀSTRICADUODENAL

11. Habilitats no tècniques. Duració: 30 minuts. **Professor: Dra Neus García Monforte**
Què són les emocions i quines són. Gestió d'equips.

Tema 11: Duració: 1:30 hora Professor: Dra Elisenda Garsot

Fisiopatologia quirúrgica, anamnesi, exploració física, orientació diagnòstica i opcions terapèutiques de la patologia benigna esofagogastroduodenal: cossos estranys esòfag, esofagitis per càustics, perforació esofàgica, trastorns motors i diverticles esofàgics, hèrnies diafragmàtiques, RGE, esòfag de Barret, ulcus gastroduodenal.

12. Habilitats no tècniques. Duració: 30 minuts. **Professor: Dra Neus García Monforte**
Es pot mesurar la intel·ligència emocional i la empatia? Tests

Tema 12: Duració: 1:30 hora Professor: Dr Pere Rebassa

Fisiopatologia quirúrgica, anamnesi, exploració física, orientació diagnòstica i opcions terapèutiques de la patologia maligna esofagogastroduodenal: càncer d'esòfag, càncer gàstric, limfoma gàstric primari, tumors estroma gastrointestinal.

Mòdul 8. CIRURGIA HEPATOBILIOPANCREÀTICA

13. Habilitats no tècniques. Duració: 30 minuts. **Professor: Dra Neus García Monforte**
Aprenem a fer gestió d'emocions I

Tema 13: Duració: 1:30 hora Professor: Dra Natalia Bejarano Gonzalez

Fisiopatologia quirúrgica, anamnesi, exploració física, orientació diagnòstica i opcions terapèutiques de la patologia benigna àrea biliopancreàtica: colelitiasi, colecistitis aguda, fistula biliar, sd Mirizzi, ileo biliar, coledocolitiasi, colangitis, quists coledocals, pancreatitis aguda, pancreatitis crònica, tumors quístics pancreàtics benignes, neoplàsies benignes pàncrees.

14. Habilitats no tècniques. Duració: 30 minuts. **Professor: Dra Neus García Monforte**
Aprenem a fer gestió d'emocions II

Tema 14: Duració: 1:30 hora Professor: Dra Rosa Jorba

Fisiopatologia quirúrgica, anamnesi, exploració física, orientació diagnòstica i opcions terapèutiques de la patologia maligna àrea biliopancreàtica: càncer vesícula biliar, tumors malignes via biliar extrahepàtica, càncer de pàncrees, ampuloma, adenocarcinoma duodenal, metàstasis en el pàncrees, tumors endocrins pàncrees.

15. Habilitats no tècniques. Duració: 30 minuts. **Professor: Dra Neus García Monforte**
Resolució de conflictes

Tema 15: Duració: 1:30 hora Professor: Dr Francisco Javier García Borobia

Fisiopatologia quirúrgica, anamnesi, exploració física, orientació diagnòstica i opcions terapèutiques de les lesions benignes hepàtiques: quists congènits, quists parasitaris, abscessos, hemangioma cavernós, adenoma, hiperplàsia nodular focal

Fisiopatologia quirúrgica, anamnesi, exploració física, orientació diagnòstica i opcions terapèutiques dels tumors hepàtics malignes: hepatocarcinoma sobre fetge cirròtic, hepatocarcinoma sobre fetge sa, colangiocarcinoma perihiliar (Klatskin), colangiocarcinoma intrahepàtic, metàstasis de carcinoma colorectal, metàstasis tumors neuroendocrins, metàstasis de tumors no colorectals ni neuroendocrins.

4.1 Metodologia de formació

El curs serà semipresencial. Una part en format presencial (classes teòriques i seminaris de simulació) i una part a través de la plataforma Moodle en format no presencial on l'alumne tindrà un aprenentatge guiat amb recursos online (vídeos, material per llegir en PDF, fòrums de debat). També es consideren hores d'estudi autònom per part de l'alumne.

Si la situació sanitària no permet realitzar les classes presencials, el curs es realitzarà, majoritàriament, mitjançant Webinars i l'ús de la Plataforma de docència on-line (Aula Virtual-Moodle). Les hores formatives es distribuïran en: 118 hores virtuals (Aula Virtual i Webinars) i una sessió presencial, de 2 hores (21/06/2021). L'activitat presencial constarà de diferents estacions per les quals aniran passant els alumnes amb activitats de simulació i resolució de casos en directe.

Si finalment el curs es realitza en format Webinars, les classes seran el darrer dilluns de cada mes durant el 2020 i el tercer dilluns de cada mes durant el 2021.

4.2 Avaluació dels alumnes

L'avaluació del curs es farà d'una manera continua a través de l'avaluació de:

- 2 exàmens tipus test que es faran al final de cada curs acadèmic. (S'haurà de superar amb èxit el 70% de les preguntes dels tests).
- Prova final de tot el curs que constarà de la presentació de 3 casos clínics que l'alumne haurà de resoldre.

L'avaluació es farà de cada cas clínic en base a un sistema de puntuació sobre 100 punts, es farà la mitja dels 3 casos. Per aprovar la prova final s'haurà d'obtenir un mínim de 70 punts de mitja i un mínim de 60 punts a cada cas clínic.

- 1) Habilitats comunicatives: 10 punts màxim
- 2) Anamnesi i exploració física: 20 punts màxim
- 3) Sol·licitud i valoració proves complementàries: 20 punts màxim

- 4) Diagnòstic diferencial i orientació diagnòstica: 25 punts màxim
- 5) Valoració terapèutica: 25 punts màxim

La part on-line s'avaluarà tenint en compte la participació dels alumnes en els fòrums de debat, caldrà haver participat al menys una vegada en cada un dels 8 mòduls.

Al final de cada mòdul hi haurà un petit test amb resposta múltiple com assaig de l'examen que es farà al final de cada curs acadèmic. Serà d'obligat compliment per poder ser avaluats però no comptabilitzarà en la nota final.

4.3 Requeriments per obtenir la titulació

- Assistència al 80% de les classes teòriques.
- Aprovar els dos exàmens tipus test amb un mínim de 70% de preguntes correctes
- Aprovar la prova final d'avaluació amb una puntuació total mínima de 70 punts.

Per obtenir el certificat s'hauran de complir els tres requisits anomenats anteriorment.

5. Dades organitzatives

5.1 Calendari

Dades inscripció: a partir del 01/09/2020

Més informació:

http://interacsalut.cat/index.php?idp=13&page=detallactivitat_13&lang=ca&id=20500&e=100&t=F

5.2 Lloc i requeriments / Recursos materials i Serveis

El curs és semipresencial.

Per les sessions presencials teòriques i pràctiques, s'utilitzaran les instal·lacions de la Acadèmia de Ciències Mèdiques (C/ Can Caralleu 1-7, Barcelona)

5.3 Import

0€

Barcelona, juliol 2020

